

Nu vil overlærer Haug saksøke advokat Jensen

Saken utviklet seg annerledes enn noen tenkte
Sam Knutzen er blitt nesten helt borte i bildet

Proseduren i byrettssaken Haug—Knutzen ble avsluttet i går ettermiddag. Høyesterettsadvokat Gunnar Eriksen nedla prinsipal påstand om fengselsstraff for Sam Knutzen, videre saksomkostninger og en oppreisning som i noen grad kan oppveie den tort og sveie og nedverdiggelse som den ondartede beskyldning har påført Haug. Oppreisningen bør settes til et anstendig beløp. Vi står ved denne beskyldning ved gemenhetens ytterste grense, og da bør man finne plass til en oppreisning som er følelig for begge parter.

Høyesterettsadvokat Chr. L. Jensen påsto Sam Knutzen frifunnet for straff, oppreisning og omkostninger — men var villig til å la det påklagede uttrykk bli mortifisert, nemlig «Det er ingen annen utvei enn å la rette vedkommende likvidere forræderen hurtigst mulig.»

Advokat Eriksen hevdet at Knutzen ikke har uttalt seg om Haug for å ivareta andres tarv, heller ikke uttalte han seg pliktmessig og har slett ikke vist tilbørlig akt-somhet i enhver henseende. Knutzen hadde intet mandat hverken fra norske myndigheter i Sverige eller fra Hjemmefronten. Under sitt besøk i Stockholm ga han for-

modentlig etter for trangen til å komme i kontakt med fine og for-mående folk. I sin samtale med daværende militærattaché, oberst-løytnant I. Smith-Kjelland, har antagelig Knutzen tilbudt sine tjene-ster, og så har vel Smith-Kjel-land svart som så, «bevare meg vel, send oss det De har, så skal vi se på det.»

Det var ikke noe som helst for-hold mellom Knutzens beskyldning og Haugs agitasjonsvirksomhet, uansett hvordan man ser på det, og Knutzen var den eneste mann i landet som betegnet Haug som forræder. Haug hadde mange gode nordmenn med seg i sitt syn på «Kretsen»s forslag som et skjebne-svangert inngrep i demokratets prinsipper. Haugs virksomhet kan på ingen måte betegnes som util-børlig, og da kan Knutzen heller ikke fritas for straff.

— Jeg tror saken har utviklet seg i en helt annen retning enn Haug hadde tenkt, uttalte høyeste-rechtsadvokat Chr. L. Jensen. Di-rektør Knutzen er blitt nesten helt borte i bildet. De bølger som er reist her i rettssalen de siste dager, har bevirket at vi ofte ikke har sett noe til ham. Advokat Eriksen har i dag gjort et prisverdig for-søk på å fiske ham opp igjen. Saken er blitt et etterkrigsoppgjør mellom Hjemmefrontens menn og overlærer Haug om det farlige intrigespill han satte i gang. Knutzen har ikke hatt noe ønske om at saken skulle utvikle seg slik. På et tidlig tidspunkt erklærte han seg enig i at uttrykket forræder ble mortifisert, og det var ikke i hans tanker at Haug ville gå så langt som å forlange fengselsstraff for en mann som under krigen

Fortsatt side 2, spalte 5.
(Nu vil —)

Nu vil —

hadde arbeidet på samme side som overlæreren. Haug har hatt andre hensikter enn å ramme rap-portøren. Han ville ramme hele Hjemmefrontens ledelse.

Det var meningen at saken skul-le tjene til å forgylle Haugs egen opptreden under krigen. Men det er tross alt bra vi har fått dette oppgjøret, sa advokat Jensen, for det er blitt renere luft. Og Hjem-mefrontens folk kan være glad de har fått denne anledning til å stemple Haug som den han var — og åpenbart fremdeles er. Advoka-ten omtalte Hjemmefrontledel-sens stilling til Stortinget, de even-tuelle kupplaner, som statsråd Haug avviste så absolutt, og spørs-målet om hvorledes kommunal-styret skulle ordnes etter krigen.

Det samlede inntrykk av de vit-ner som Knutzen har ført, er at overlærer Haug har opptrådt util-børlig, hevdet advokat Jensen. Han gjorde et godt arbeid da læ-rerne sto oppe i sin egen kamp. Men lenger går ikke min aner-kjennelse. Fra høsten 1943 var han ikke lojal. Han agiterte høylydt, og satte sikkerhetshensyn til side. Fra sommeren 1943 visste han at hjemmefrontledelsen var godkjent av regjeringen, og at hjemmefrontledelse og regjering var enige om hvordan det midlertidige kommunalstyre skulle ordnes etter frigjøringen. Haug burde ha forstått at han skulle tie stille. Det var farlig at disse sakene ble allemannseie. Han burde latt sine egne meninger tre i bakgrunnen. Nu var det ikke for sine meningers skyld, men på grunn av sin uan-svarlige opptreden at han ble ekskludert av koordinasjonskomiteen. Men å snakke til Haug den gangen, var som å snakke til veg-gen.

Advokat Eriksen har tillatt seg å stemple Hjemmefrontledelsen som en klikk. Det var gode nordmenn som tok ledelsen i en alvorlig tid, og vi skal takke dem for hva de gjorde, uttalte advokat Jensen. Haug foretok seg mye mer i sin agitasjon enn han i dag vil ved-kjenne seg.

Når det gjelder Knutzens forhold så var han fast rapportør i nær-mere fire år. Han opptrådte akt-somt, og det kan ikke være noe å bebreide ham. Det er heller ingen grunn til å gå ut fra at han ikke handlet i god tro. Advokaten var forbauset over at Haug fastholdt kravet om straff etter alt som er kommet fram i saken.

Like før avslutningen av rettsmø-tet oppsto en diskusjon i anled-ning av advokat Jensens bemerk-ning om den skjebne advokat See-berg i Drammen fikk.

Advokat Jensen uttalte, følgen-de: Jeg minner om at overretts-sakfører Tor Skjønberg forklarte at han hadde hatt en samtale med advokat Seeberg, som beklaget seg over agitasjonen om kommunalord-ningen, og at Seeberg var redd for å bli arrestert, og kort tid etter ble arrestert. Det er selvsagt ikke mu-lig å si at Haug hadde noen skyld i dette, men at det var en sammen-heng mellom agitasjonen og arre-stasjonen er noe vi ikke kan tvistes om.

Overlærer Haug: Mener De å påstå at jeg var skyld i Seebergs arrestasjon?

Advokat Jensen: Jeg tror ikke at Haug har hatt i tanker at han skulle foranledige Seebergs arresta-sjon — enn si hans død.

Overlærer Haug: Jeg forlanger uttalelsen protokollert.

Etter at de to advokater hadde hatt ordet til hver sin replikk, had-de til slutt Sam Knutzen et kort innlegg. Saken ble så tatt opp til doms.

Etter rettsmøtet uttalte overlærer Edmund Haug til Aftenpostens medarbeider: Nu har de i åtte da-gar forsøkt å gjøre meg til forræ-der, og det siste er at jeg også har foranlediget et menneskes død. Nu er begeret fullt, og nu går jeg på. Advokat Jensen skal få anledning til å gjøre nærmere rede for seg.

100152